

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Trenčiansky samosprávny kraj je oprávneným žiadateľom pre národný projekt **„Podpora zamestnatelnosti v regióne horná Nitra“**. Samosprávny kraj má vo svojej kompetencii všetky oblasti života občanov v kraji vrátane vzdelávania či sociálnej starostlivosti, okrem toho má povinnosť vypracovať a realizovať plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja kraja. V súlade s aktuálnym PHSR má samosprávny kraj za úlohu vytvoriť podmienky pre hospodársky rozvoj a zvyšovanie kvality života obyvateľov kraja. Územne TSK zahŕňa aj región hornej Nitry, ktorý sa aktuálne pripravuje na transformáciu v rámci prechodu na ekonomiku „bez uhlia“. Trenčiansky samosprávny kraj sa podieľal na príprave Akčného plánu tejto transformácie. V zmysle uznesenia Vlády SR č. 336/2019 mu vyplýva úloha zabezpečiť podmienky pre podporu zamestnávania prostredníctvom celoživotného vzdelávania.

Jednou z hlavných výziev transformácie regiónu Horná Nitra je predchádzanie vzniku nezamestnanosti v dôsledku ukončenia banskej činnosti na hornej Nitre, ktorú je potrebné riešiť predovšetkým prostredníctvom správne nastavených rekvalifikačných a vzdelávacích aktivít. V procese transformácie je dôležité zmiernenie dopadov štrukturálnych zmien na región ale aj ďalší rozvoj kraja. Tento je v kompetencii Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktorý je autoritou pre riadenie regionálneho rozvoja. Zároveň je vyšší územný celok jediným prijímateľom, ktorý môže projekt v navrhovanom rozsahu realizovať a implementovať, nakoľko jeho kompetencie presahujú lokálny rozmer, ale na druhej strane sa zameriavajú výhradne na vlastné územie, na ktoré je potrebné národný projekt zamerať.

Vzhľadom na tieto skutočnosti nie je realizácia projektu prostredníctvom dopytovo orientovanej výzvy relevantná. Existuje jediný možný prijímateľ, na ktorého území je implementovaná špecifická priorita rozvoja regiónu na úrovni SR v súlade s uznesením vlády SR č. 580/2018 k návrhu problematiky transformácie regiónu horná Nitra v súvislosti s návrhom všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny (v rámci toho zapojenie do pilotného projektu Platformy Európskej únie pre uhoľné regióny).

II. Osobitná časť

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR ako riadiaci orgán pre Operačný program Ľudské zdroje vyzvalo Trenčiansky samosprávny kraj k príprave zámeru národného projektu, ktorý zvýši schopnosť adaptability súčasných zamestnancov v banskom priemysle prostredníctvom ďalšieho vzdelávania tak, aby boli schopní

plynulého prechodu do nového zamestnania bez obdobia, kedy by sa stali uchádzačmi o zamestnanie.

Pre správnu a účelnú realizáciu boli do prípravy národného projektu zapojení ako partneri Hornonitrianske bane Prievidza a.s. (ako súčasný zamestnávateľ, ktorý bude postupne ukončovať zamestnanecké vzťahy s pracovníkmi v odvetví v útlme), mestá Handlová, Prievidza a Nováky.

Okrem partnerov bude do implementácie projektu zapojený aj ÚPSVaR, pracovisko Prievidza.

Hlavným problémom, ktorý rieši národný projekt je tak očakávaná strata zamestnania v banskom priemysle ako dôsledok útlmu banskej činnosti v oblasti ťažby hnedého uhlia v regióne hornej Nitry. Zamestnancov Hornonitrianskych baní v Prievidzi a.s. bude potrebné umiestniť na trhu práce tak, aby nedochádzalo k nežiaducim prestávkam medzi pracovnými pomermi a zároveň tak, aby zamestnanie bolo pre konkrétnu osobu udržateľné. Je potrebné s týmito zamestnancami pracovať, ponúknuť im možnosť ďalšieho uplatnenia a pomôcť im s adaptačným procesom na nové profesijné zameranie, ak to bude potrebné.

Navrhujeme, aby sa riešila podpora zamestnancov HBP, a.s., osobitne a aby na podporu mali nárok všetci zamestnanci, ktorí prídu o prácu, nielen tí, ktorí majú nárok na osobitný príspevok. Pod podporou týchto zamestnancov rozumieme opatrenia, zabezpečujúce ich nezmenený finančný príjem (mzda) na úrovni priemernej mesačnej mzdy, sociálne poistenie a zdravotné poistenie, a to po dobu najviac 6 mesiacov po tom, ako bude stanovený dátum ukončenia ich pracovného pomeru. Právne by počas týchto najviac 6 mesiacov zostali naďalej v pracovnom pomere u svojho pôvodného zamestnávateľa, pričom popisy ich pracovnej činnosti by boli zmenené tak, aby umožňovali ich účasť na podporných aktivitách: bilancia kompetencií, individuálne a kolektívne poradenstvo, účasť na rekvalifikačnom kurze, resp. prax u potenciálneho zamestnávateľa a pod. Vzhľadom na aplikačnú prax, ktorá sa používa pri implementácii ustanovení Zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom ako osobitnej dávky navrhujeme, aby sa nemenila ani právna úprava, ani forma jej zabezpečovania v praxi (t.j. každý baník, ktorý má na osobitný príspevok nárok mu bude v zmysle zákona aj poskytnutý).

Ďalším problémom, na ktorý sa národný projekt nepriamo zameriava je nefinančná pomoc pre súdržnosť zázemia zamestnancov, ktorí neodvratne prídu o zamestnanie v banskom priemysle. Cieľom pomoci je prostredníctvom informácií, osvetovej činnosti, osobných konzultácií, prezentačných podujatí vytvoriť prostredie v komunite, ktoré bude motivujúco vplývať na zamestnancov baní tak, aby v nich prebudilo a udržalo záujem o opatrenia na zvýšenie jeho adaptability na novú situáciu prostredníctvom osobného rastu (ďalšie vzdelávanie, rekvalifikácia, rozvoj mäkkých zručností) a tým napomohlo zabráneniu jeho odchodu z trhu práce do pozície uchádzača o zamestnanie.

Trenčiansky samosprávny kraj ako prijímateľ bude zabezpečovať komplexné riadenie celého národného projektu. Okrem toho v zodpovednosti TSK budú nasledovné aktivity:

1. bilancia kompetencií zamestnancov zapojených do projektu;
2. sprevádzanie (tútorské) počas obdobia rekvalifikácie;
3. zabezpečenie ďalšieho vzdelávania prostredníctvom úhrady kurzovného baníkom na nimi vybrané kurzy v maximálnom počte 1 odborný kurz a 1 kurz zameraný na všeobecné zručnosti;
4. evaluácia projektu.

Pre realizáciu projektu budú dodávateľsky zabezpečené služby vypracovania mapovania potenciálu trhu práce v regióne hornej Nityry a služba bilancie kompetencií v intervaloch podľa hláseného hromadného prepúšťania v HBP a.s.

Internými zamestnancami bude realizované tútorské sprevádzanie, evaluácia projektu a riadenie projektu.

Oprávnenými výdavkami sú bežné výdavky: mzdové výdavky, transfery, špeciálne služby, paušálna sadzba na ostatné výdavky projektu 40%. Predpokladaná doba realizácie projektu je 45 mesiacov, pričom projekt bude realizovaný najdlhšie do 09/2023. Projekt bude financovaný kombináciou systémov zálohových platieb a refundácie. Spolufinancovanie projektu sa bude dotýkať rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja v rokoch 2020-2023.

Podmienkou schválenia žiadosti o nenávratný finančný príspevok je zabezpečenie realizácie a spolufinancovania projektov vo výške minimálne 5% z celkových oprávnených výdavkov na základe Uznesenia zo zasadnutia Zastupiteľstva TSK, rovnako ako preukázanie schopnosti financovania prípadných neoprávnených výdavkov projektu.

Celkový predpokladaný rozpočet národného projektu za všetkých partnerov v zmysle projektového zámeru:	15 557 246,84 eur
Rozpočet Trenčianskeho samosprávneho kraja:	2 960 607,00 eur
Spolufinancovanie vo výške 5%	148 030,35 eur